

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

14. veljače 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Europski postupak za sporove male vrijednosti – Uredba (EZ) br. 861/2007 – Članak 16. – ‚Stranka koja nije uspjela u postupku‘ – Troškovi postupka – Podjela – Članak 19. – Postupovna pravila država članica”

U predmetu C-554/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Svea hovrätt (Žalbeni sud regije Svea, Švedska), odlukom od 11. rujna 2017., koju je Sud zaprimio 21. rujna 2017., u postupku

Rebecka Jonsson

protiv

Société du Journal L’Est Républicain,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik četvrtog vijeća, u svojstvu predsjednika trećeg vijeća, J. Malenovský, L. Bay Larsen (izvjestitelj), M. Safjan i D. Šváby, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za R. Jonsson, S. Teste, *jur. kand.*,
- za hrvatsku vladu, T. Galli, u svojstvu agenta,
- za austrijsku vladu, G. Eberhard, u svojstvu agenta,
- za finsku vladu, S. Hartikainen, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, K. Simonsson i M. Heller, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: švedski

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 16. Uredbe (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL 2007., L 199, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 100.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Rebecke Jonsson, švedske državljanke, i Société du Journal L'Est Républicain, sa sjedištem u Francuskoj (u daljnjem tekstu: L'Est Républicain), u vezi sa zahtjevom za naknadu troškova postupka.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodna izjava 29. Uredbe br. 861/2007 glasi:

„Stranka koja nije uspjela u postupku bi trebala snositi troškove postupka. Troškovi postupka utvrđuju se u skladu s nacionalnim pravom. Uzimajući u obzir ciljeve u pogledu jednostavnosti i troškovne učinkovitosti, sud bi trebao narediti da stranka koja nije uspjela u postupku mora platiti samo troškove postupka, uključujući, na primjer, sve troškove nastale zbog činjenice da je drugu stranku zastupao odvjetnik ili drugi pravni stručnjak ili sve troškove nastale zbog dostave ili prijevoda isprava, koji su razmjerni tužbenom zahtjevu ili koji su neophodni.”

- 4 Članak 1. te uredbe navodi:

„Ovom se Uredbom uvodi europski postupak za sporove male vrijednosti kojim se namjerava pojednostaviti i ubrzati postupak u prekograničnim sporovima male vrijednosti i smanjiti troškove [...]”

- 5 Članak 2. stavak 1. navedene uredbe glasi kako slijedi:

„Ova se Uredba primjenjuje u prekograničnim slučajevima na građanske i trgovačke stvari, bez obzira na vrstu suda, kada vrijednost zahtjeva ne prelazi 2000 eura u vrijeme kada je obrazac tužbenog zahtjeva zaprimljen od strane nadležnog suda, isključujući sve kamate, troškove i naknade. [...]”

- 6 Člankom 16. te uredbe propisuje se:

„Stranka koja nije uspjela u postupku snosi troškove postupka. Međutim, sud ne dosuđuje troškove stranci koja u sporu uspije ako su ti troškovi neopravdani ili nerazmjerni sa tužbenim zahtjevom.”

- 7 Pod naslovom „Važeće postupovno pravo”, članak 19. Uredbe br. 861/2007 propisuje:

„U skladu s odredbama ove Uredbe, europski postupak za sporove male vrijednosti uređen je postupovnim pravom države članice u kojoj se postupak vodi.”

Švedsko pravo

- 8 Članak 1. poglavlja 18. rättegångsbalkena (Zakon o parničnom postupku) glasi kako slijedi:
- „Stranka koja nije uspjela u postupku snosi troškove postupka druge stranke, osim ako se ne podnese drukčiji zahtjev.”
- 9 U članku 4. tog zakona propisuje se:
- „Ako u istom slučaju postoji mnogo zahtjeva i ako su stranke djelomično uspjele u postupku, svaka će stranka snositi svoje troškove ili će joj se nadoknaditi odgovarajući iznos njezinih troškova i/ili u dijelu u kojem je moguće razlučiti troškove različitih dijelova slučaja, u skladu s čime će se utvrditi i obveza plaćanja. Međutim, ako stranka ne uspije samo u beznačajnom dijelu, mogu joj se u potpunosti platiti troškovi.
- Prethodno navedeno primijenit će se *mutatis mutandis* ako stranka samo djelomično uspije u svojem zahtjevu.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 10 R. Jonsson snimila je početkom 2012. osobu koja je pala u rijeku nakon što je privezana elastičnom vrpcom skočila s mosta, prilikom čega je puklo uže. Na internetskoj stranici L'Est Républicainu pronašla je dio svoje snimke i zamrznutu fotografiju iz nje.
- 11 Smatrajući da je došlo do kršenja njezina isključivog prava na iskorištavanje te videosnimke i fotografije, R. Jonsson podnijela je tužbu pred Attunda Tingsrättom (Prvostupanjski sud u Attundi, Švedska) kojom zahtijeva da se L'Est Républicainu naloži da joj plati naknadu štete u iznosu od 1950 eura na ime pretrpljene štete, koji obuhvaća naknadu za objavu videosnimke (379 eura) i fotografije (211 eura), naknadu zbog toga što kod objave nije navedena kao autor videosnimke (542 eura) i fotografije (317 eura) kao i naknadu za kršenje autorskog prava, obradu i preinaku videosnimke (284 eura) i fotografije (217 eura). Također je zatražila naknadu troškova u iznosu od 15 652,50 švedskih kruna (otprilike 1530 eura).
- 12 L'Est Républicain osporavao je tu tužbu u cijelosti i zatražio da se R. Jonsson naloži plaćanje troškova prijevoda koje je to društvo imalo u iznosu od 2040 eura.
- 13 Prvostupanjski sud djelomično je prihvatio zahtjev R. Jonsson za naknadu štete u iznosu od 1101 euro na ime naknade štete, uključujući 379 eura za naknadu korištenja videosnimke i 211 eura za korištenje fotografije, 211 eura za naknadu toga što nije navedena kao autor fotografije kao i 200 eura na ime naknade štete za namjerno ili nehajno iskorištavanje videosnimke i 100 eura za takvo korištenje fotografije.
- 14 Osim toga, taj je sud presudio da svaka stranka mora snositi vlastite troškove.
- 15 Budući da u prvostupanjskom postupku nije uspjela samo u vrlo malom dijelu, R. Jonsson podnijela je sudu koji je uputio zahtjev žalbu protiv te presude ograničenu samo na dio presude o troškovima. Stoga je zatražila da se L'Est Républicainu naloži snošenje svih troškova koje je imala u prvom stupnju.
- 16 Taj sud smatra da Uredba br. 861/2007 ne sadržava pojedinosti o podjeli troškova u situaciji poput one o kojoj je riječ u predmetu koji se pred njim vodi.

- 17 U tim je okolnostima Svea hovrätt (Žalbeni sud regije Svea, Švedska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Protivi li se članku 16. [Uredbe br. 861/2007] primjena nacionalne odredbe prema kojoj se troškovi postupka mogu odbiti ili prilagoditi ovisno o tome jesu li stranke djelomično uspjele u postupku, kada u postupku postoji nekoliko zahtjeva ili kada je zahtjev djelomično prihvaćen?
  2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, kako treba tumačiti pojam „stranka koja nije uspjela u postupku” iz članka 16. [Uredbe br. 861/2007]?”

O prethodnim pitanjima

- 18 Svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 16. Uredbe br. 861/2007 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis na temelju kojeg, u slučaju kad stranka samo djelomično uspije u sporu, nacionalni sud može naložiti da svaka stranka u postupku snosi vlastite troškove ili može podijeliti te troškove između tih stranaka.
- 19 U skladu s prvom rečenicom tog članka, „[s]tranka koja nije uspjela u postupku snosi troškove postupka”.
- 20 Kako bi se utvrdilo ulazi li situacija poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj stranka samo djelomično uspije u parnici, u područje primjene navedenog članka, valja utvrditi odnosi li se izraz „stranka koja nije uspjela” samo na slučaj u kojem stranka u potpunosti ne uspije u svojim zahtjevima ili se taj izraz također odnosi na slučaj u kojem stranka samo djelomično ne uspije.
- 21 Iz samog teksta članka 16. Uredbe br. 861/2007 proizlazi da on ne sadržava nikakvu uputu za potonji slučaj.
- 22 U tom pogledu valja utvrditi da ako jedna od stranaka djelomično nije uspjela u svojim zahtjevima, ni druga stranka nije uspjela. Međutim, ako se taj članak treba tumačiti tako da obuhvaća i situacije u kojima je stranka samo djelomično uspjela u svojim zahtjevima, takvo bi tumačenje lišilo navedeni članak njegova korisnog učinka jer nacionalni sud ne bi mogao utvrditi koja će stranka snositi troškove postupka.
- 23 Osim toga, da je Unijin zakonodavac htio područjem primjene članka 16. Uredbe br. 861/2007 također obuhvatiti situacije u kojima stranka samo djelomično uspije u parnici, takvo bi pojašnjenje uključio u tu Uredbu, posebno s obzirom na to da se navedenom uredbom samo djelomično usklađuju postupovna pravila primjenjiva na sporove male vrijednosti.
- 24 Iz toga slijedi da prvu rečenicu članka 16. te uredbe treba tumačiti na način da ona obuhvaća samo situacije u kojima stranka u potpunosti ne uspije u svojim zahtjevima.
- 25 Nadalje valja istaknuti da je, kao što proizlazi iz članka 19. Uredbe br. 861/2007, u skladu s odredbama te uredbe, europski postupak za sporove male vrijednosti uređen postupovnim pravom države članice u kojoj se postupak vodi. Osim toga, uvodna izjava 29. navedene uredbe određuje da se troškovi postupka trebaju utvrditi u skladu s nacionalnim pravom.
- 26 Stoga, u skladu s člankom 19. te uredbe u vezi s njezinom uvodnom izjavom 29., u slučaju poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku u kojem stranka samo djelomično uspije u parnici, postupovna pitanja koja se odnose na podjelu troškova postupka između stranaka i dalje su uređena nacionalnim pravom država članica.

- 27 U tom pogledu valja istaknuti da, u nedostatku usklađenosti nacionalnih mehanizama podjele troškova postupka, postupovna pravila za utvrđivanje takve podjele, podložno odredbama Uredbe br. 861/2007, uređuje unutarnji pravni poredak država članica na temelju načela njihove postupovne autonomije. Međutim, ta pravila ne smiju biti nepovoljnija od onih kojima se uređuju slične unutarnje situacije (načelo ekvivalentnosti) niti smiju biti oblikovana tako da je u praksi nemoguće ili pretjerano teško ostvariti prava koja im dodjeljuje pravni poredak Unije (načelo djelotvornosti) (vidjeti analogijom presudu od 13. prosinca 2012., Szyrocka, C-215/11, EU:C:2012:794, t. 34. i navedenu sudsku praksu).
- 28 Iz toga slijedi da, u slučaju kada stranka samo djelomično uspije u sporu, nacionalni sud načelno ostaje slobodan odrediti podjelu troškova postupka u skladu s pravilima utvrđenima nacionalnim pravom, pod uvjetom da nacionalna postupovna pravila za podjelu troškova postupka u prekograničnim sporovima male vrijednosti nisu nepovoljnija od postupovnih pravila kojima se uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo i da postupovni zahtjevi u vezi s podjelom troškova postupka ne navode zainteresirane osobe da odustanu od pokretanja tog europskog postupka za sporove male vrijednosti time što podnositelju zahtjeva koji je u velikom dijelu uspio u parnici nameću da svejedno snosi svoje troškove postupka ili njihov znatan dio.
- 29 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti na način da članak 16. Uredbe br. 861/2007 treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis na temelju kojeg, u slučaju kad stranka samo djelomično uspije u sporu, nacionalni sud može naložiti da svaka stranka u postupku snosi vlastite troškove ili može podijeliti te troškove između tih stranaka. U takvom slučaju nacionalni sud načelno ostaje slobodan podijeliti iznos navedenih troškova, pod uvjetom da nacionalna postupovna pravila za podjelu troškova postupka u prekograničnim sporovima male vrijednosti nisu nepovoljnija od postupovnih pravila kojima se uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo i da postupovni zahtjevi u vezi s podjelom troškova postupka ne navode zainteresirane osobe da odustanu od pokretanja tog europskog postupka za sporove male vrijednosti time što podnositelju zahtjeva koji je u velikom dijelu uspio u parnici nameću da svejedno snosi svoje troškove postupka ili njihov znatan dio.

Troškovi

- 30 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 16. Uredbe (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis na temelju kojeg, u slučaju kad stranka samo djelomično uspije u sporu, nacionalni sud može naložiti da svaka stranka u postupku snosi vlastite troškove ili može podijeliti te troškove između tih stranaka. U takvom slučaju nacionalni sud načelno ostaje slobodan podijeliti iznos navedenih troškova, pod uvjetom da nacionalna postupovna pravila za podjelu troškova postupka u prekograničnim sporovima male vrijednosti nisu nepovoljnija od postupovnih pravila kojima se uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo i da postupovni zahtjevi u vezi s podjelom troškova postupka ne navode zainteresirane osobe da odustanu od pokretanja tog europskog postupka za sporove male vrijednosti time što podnositelju zahtjeva koji je u velikom dijelu uspio u parnici nameću da svejedno snosi svoje troškove postupka ili njihov znatan dio.

Potpisi